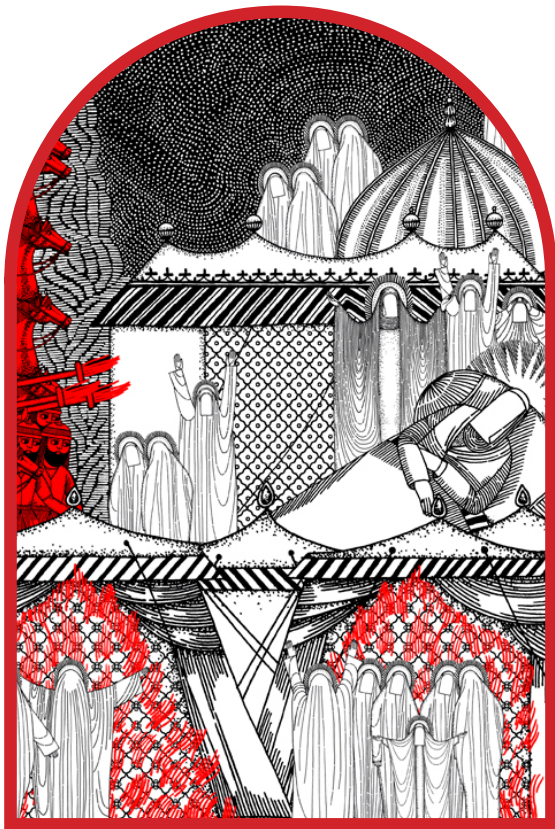

باز این چه سورتی که در خلق عالم

باز این چه عطیست بنم کنیزین

ملت امام حسین علیه السلام (۲)

سخنرانی روشمند ویژه ایام محرم

- ❖ ملت امام حسین (علیه السلام) (۲) ❖
- ❖ نویسنده: رضا رضای رحمتی ❖
- ❖ تأمین محتوا: محبوبه ذوالفقاری، مسلم منفرد ❖
- ❖ صفحه آرا و طراح جلد: مجتبی فاطمی ❖
- ❖ قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان (غیر قابل فروش) ❖

❖ تهیه و تنظیم: مجمع ملی فعالان جمعیت، مدرسه راهبری علم و عمل ❖

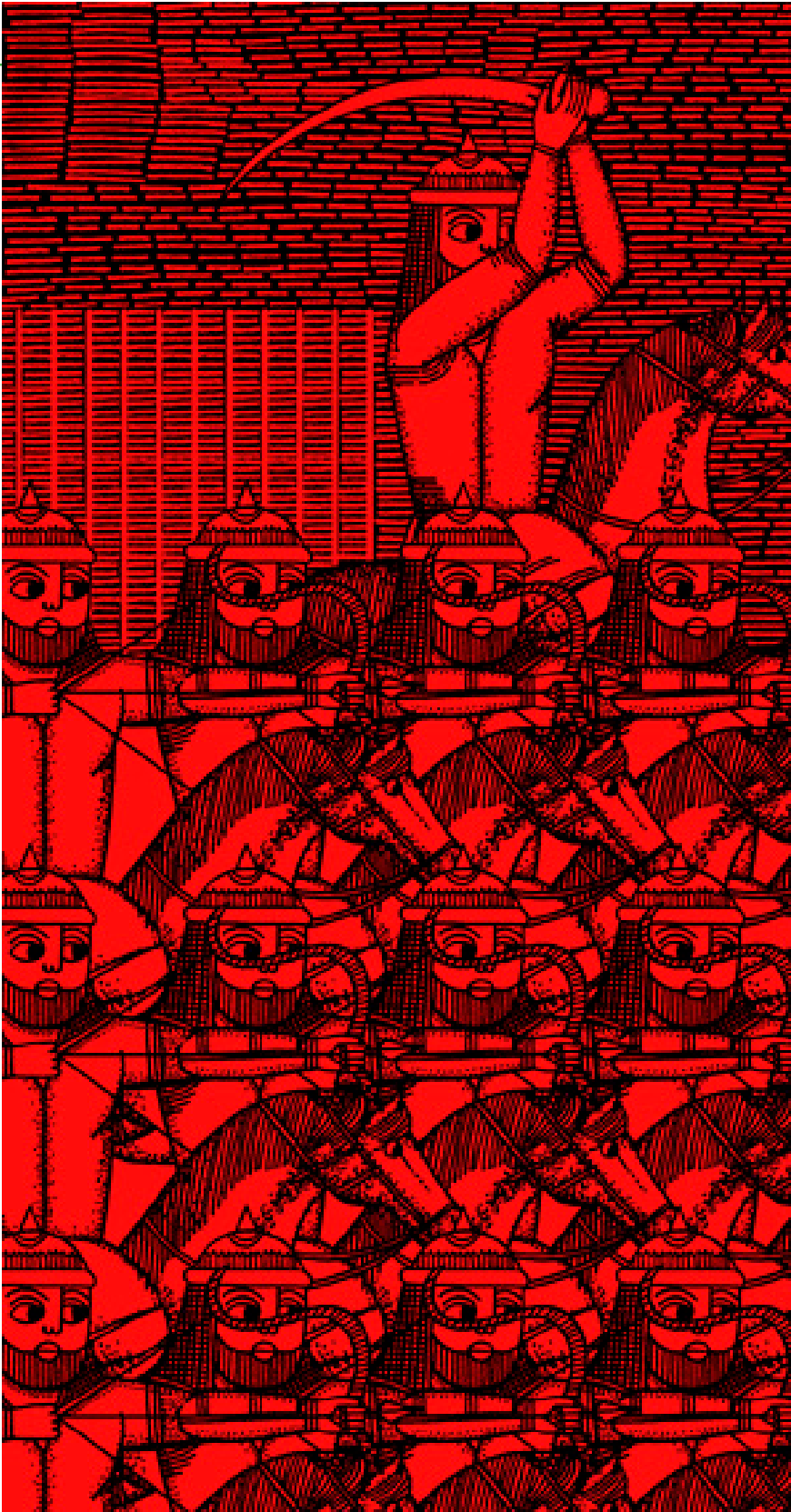

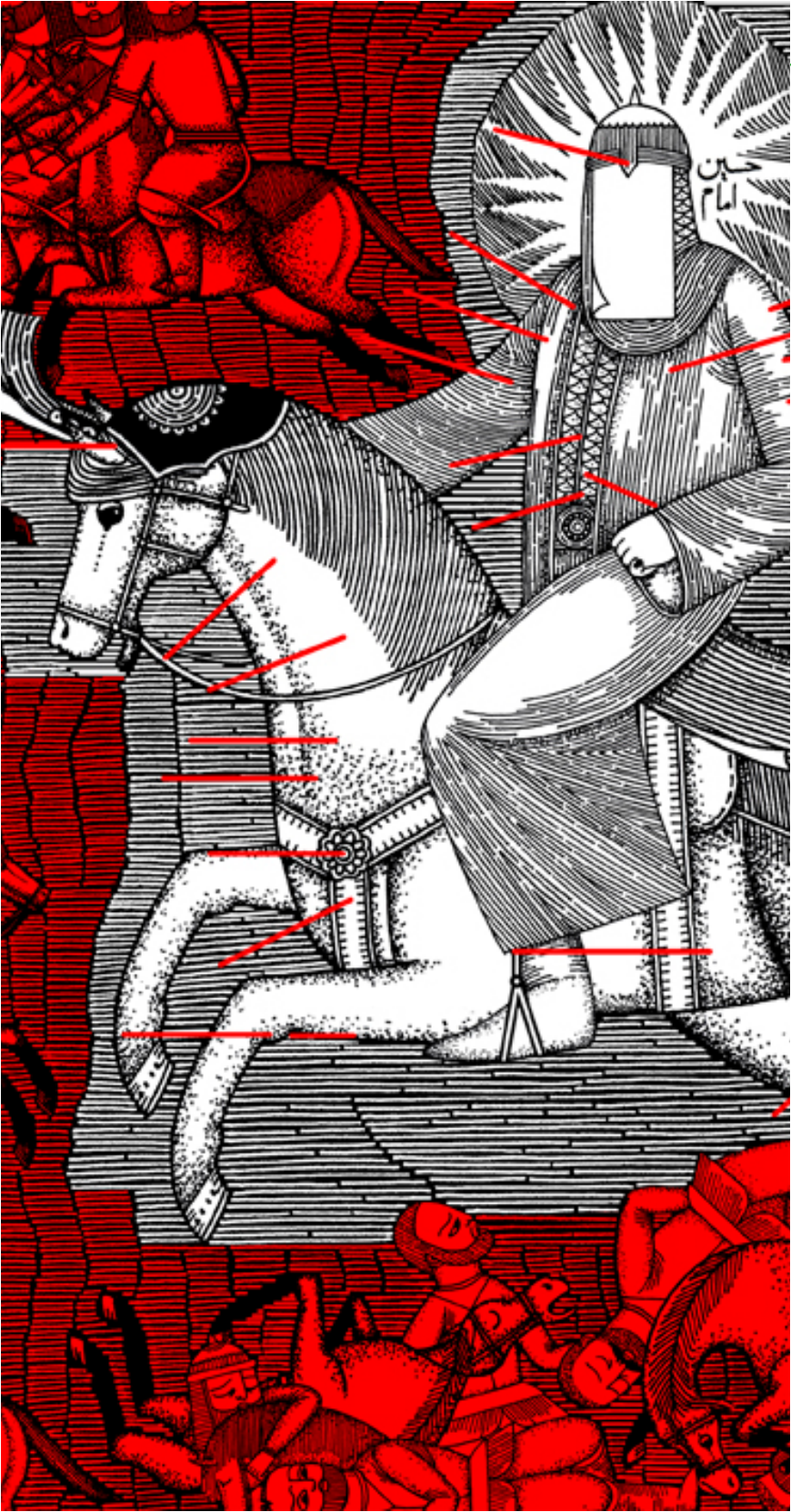
مدرسه راهبری علم و عمل
تلفن تماس: ۰۲۱۷۷۵۱۵۶۵۴
پایگاه مجازی: www.elmoaamal.ir
آدرس: میدان بهارستان، خیابان ابن سینا، روبروی
بیمارستان طرفه، سازمان تبلیغات اسلامی استان تهران.

مجمع ملی فعالان جمعیت
تلفن تماس: ۰۲۱۵۵۳۸۵۸۱۹
سامانه پیامکی: ۵۰۰۰۴۰۰۵۱۳۳۷۶
آدرس: تهران، خیابان ولیعصر (عج)، میدان
منیریه، خیابان ابوسعید، کوچه بهروز، پلاک ۱۹

- ۱۱ مجلس اول: ما ملت امام حسینیم!
- ۱۲ عاشورا سرآغاز شکل گیری ملت امام حسین (ع)
- ۱۳ شکل گیری ملت امام حسین (ع)
- ۱۳ منطقی که حاج قاسم با آن منطقه را یک دست کرد
- ۱۴ چرا ما ملت امام حسین (ع) را به خوبی نمی شناسیم؟
- ۱۴ نظام امت و امامت، حقیقت ملت امام حسین (ع)
- ۱۴ مردمی بودن اصل اول در تشکیلات بزرگ حسینی
- ۱۴ خانه محل تمرین تبدیل منیت ها به ما
- ۱۴ شغل اصلی مادر در خانه چیست؟ بشور و بساب یا
- ۱۵ شغل مادری، در رشته مدیریت تعریف می شود
- ۱۶ سر در خانه بنویسید: «زن خدمتکار نیست
- ۱۶ چرا دشمن روی نابودی قداست مادر کار می کند؟
- ۱۹ مجلس دوم: قدرتمندی مهم ترین اثر اجتماعی ملت امام حسین (ع)
- ۲۰ بحران هویت و شکل گیری هویت
- ۲۰ امت سازی، گاهی برای شکل گیری هویت اجتماعی
- ۲۱ ملت امام حسین (ع)، هویت اجتماعی ما، چقدر به این افتخار می کنیم؟
- ۲۱ چگونه هویت ملت امام حسین (ع)، را به جهان معرفی کنیم؟
- ۲۱ به کارگیری ادبیات متناسب برای جهانی سازی هویت حسینی
- ۲۲ فطرت، ادبیاتی جهانی و زبان مشترک بشری
- ۲۲ قدرتمندی، زبان فطرت و اولین و مهم ترین اثر ملت امام حسین (ع)
- ۲۲ خانه محل تمرین قوی شدن
- ۲۳ نقش نظام طاغوتی در ضعیف کردن جوامع
- ۲۳ چگونه نظام سلطه جوامع را به ضعف و زبونی می کشانند؟
- ۲۴ مشکل فرهنگی است
- ۲۴ حفظ جنین
- ۲۵ نقش امامت در قدرتمند کردن ملت
- ۲۹ مجلس سوم: بصیرت، اولین ویژگی ملت امام حسین (ع)
- ۳۱ معنای بصیریت، درک اولویت های زمانه

- ۳۱ معنای اول بصیرت: درک زمان و فرصت ها
- ۳۲ فرصت فرزند آوری
- ۳۲ فرزند آوری، فرصتی برای شادی و نشاط عمیق
- ۳۳ چرا به فرزند آوری می رسیم ب ی خیال شادی و نشاط می شویم؟
- ۳۴ فرصت لذت فرزند آوری
- ۳۴ بصیرت یعنی دیدن دارایی ها و توانمندی های خود
- ۳۵ ما کجا توانستیم؟
- ۳۵ شگفتانه های حوزه سلامت و بهداشت ایران
- ۳۶ مدیریت ولایت، با شعار ما می توانیم
- ۳۹ جلسه چهارم: صبر، دومین ویژگی ملت امام حسین (ع)
- ۴۰ صبر حسینی در کربلا
- ۴۰ صفت عجله در انسان و آسیب های آن
- ۴۱ در محیط خانه چطور صبر افزایش پیدا می کند؟
- ۴۲ آسیب های تک فرزندی برای فرزندان:
- ۴۴ صبر جامعه و جامعه صبور
- ۴۴ نقش مدیران سیاسی در مدیریت عجله و صبر در جامعه
- ۴۵ چگونه در مدیریت ولایت، مردم به منافع بلند مدت خود می رسند؟
- ۴۷ مجلس پنجم: مسئولیت پذیری؛ مهم ترین ویژگی ملت امام حسین (ع)
- ۵۰ بچه ها مسئولیت بدهیم
- ۵۱ آیا نسبت به کاهش جمعیت احساس مسئولیت می کنیم؟
- ۵۱ آسیب های عدم مسئولیت پذیری والدین در فرزند آوری برای والدین
- ۵۱ ۱. تنها شدن والدین در سنین بالا
- ۵۲ ۲. وابستگی شدید روحی به تک فرزند
- ۵۲ ۳. اضطراب و استرس والدین
- ۵۴ مشکلات کشور فقط با مدیران خوب حل نمی شود
- ۵۴ مردم، رکن دوم حل مشکلات

مقدمه:

یکی از واقعیت های تلخ و خطرات جدی که آینده کشور و خانواده ها را تهدید می کند، کاهش جمعیت است. جنگ جمعیتی که نظام سلطه علیه بشریت برای غارت و چپاول جهان، طراحی کرده است امروز جامعه ما را دچار چالش جدی تری کرده است؛ آنچنان که سرعت پیری جمعیت در کشور ما چند برابر کشورهای دیگر و سقوط جمعیت ما در تاریخ حیات بشر بی سابقه بوده است. مقام معظم رهبری، سالهای متمادی بر مسئله جمعیت تاکید ورزیده اند و جامعه تبلیغی کشور، برای گفتمان تبلیغی در زمینه جمعیت و فرزندآوری به حرکت عمومی مبلغان در این عرصه، نیاز دارد و به عبارت بهتر برای رهایی از چنین وضعیت وحشتناکی، نیاز به یک نهضت تبلیغی داریم.

از سوی دیگر محرم، فرصتی مغتنم برای واگویی کردن بایسته های جمعیتی می باشد. البته قرار نیست که تمام وقت سخنرانی های هیئات را به موضوع جمعیت اختصاص بدهیم، بلکه در ذیل بیان اهداف و خطوط اصلی عاشورا، حداکثر ۲۰ درصد از سخنرانی به این موضوع اختصاص می یابد.

بر این اساس، ۵ جلسه سخنرانی، با محوریت کلام پر حکمت سردار دل ها حاج قاسم سلیمانی (ما ملت امام حسینیم ع) تنظیم گردیده است تا به ویژگی های ملت امام حسین (ع) پرداخته شده و در قالب پیام به موضوع جمعیت هم نیم نگاهی داشته باشیم. این ۵ جلسه در دو شماره تحت عنوان «ملت امام حسین (ع و ۲)»، تهیه و تنظیم گردیده که میتواند مورد استفاده مبلغین و سخنرانان ارجمند قرار گیرد. تنها تفاوت این دو شماره تفصیلی و کوتاه تر بودن مطالب است به این صورت که در «شماره ۲» تلاش شده رؤس مطالب و پیامها به صورت خلاصه تر بیان شود که در سخنرانی های ۱۰-۱۵ دقیقه ای در ایام محرم مورد استفاده قرار گیرد. محور هر جلسه و پیام های ذیل آن، در فهرست اجمالی معرفی گردیده است. امید است این اثر، گامی کوچک جهت زمینه سازی تکثیر و تربیت نسلی حسینی برای ظهور باشد.

حسين
امام

مجلس اول: ما ملت امام حسينيم!

پیام: «ارتقاء جایگاه مادری»

عاشورا سرآغاز شکل گیری ملت امام حسین (ع)

اگرچه امام حسین (ع) در آغاز نهضت خودشان، در اوج غربت قرار داشتند و کم و بیش ۷۲ نفر بیشتر، پای کار امام حسین (ع) نیامدند و وقتی اباعبدالله الحسین (ع) دید هیچ یار و یآوری برایش باقی نمانده است، این سخن را فرمودند: «هَلْ مِنْ مُّغِيثٍ يَرْجُو اللَّهَ فِي إِعَانَتِنَا؟ هَلْ مِنْ مُّعِينٍ يَرْجُو مَا عِنْدَ اللَّهِ فِي إِعَانَتِنَا؟»^۱ معنای فارسی خودمانی اش می شود کیست مرا یاری کند؟ کسی در آن روز، به یاری اباعبدالله (ع) برنخاست جز طفل شیرخوار ابی عبدالله (ع) یا برخی نقل ها می گویند حر اینجا بیدار شد، بالاخره حضرت در اوج غربت به شهادت رسیدند، اما عاشورا سرآغاز حرکتی بود که در طول تاریخ هرچقدر که این حرکت پیش رفت، پویاتر و زنده تر و گسترده تر شد، کم کم این گروه اندک، در طول تاریخ رشد کرد، رشد کرد، تا آنجا که پدیده با عظمتی شکل گرفت به نام «ملت امام حسین (ع)»،

۱. مقتل الحسین علیه السلام للخوارزمي: ج ۲ ص ۳۲.

این ندای مظلومانه اباعبدالله الحسین (ع)، انگار ندای فطرت بود، مظلومیت اباعبدالله الحسین (ع)، قومیت ها و اقوام و حتی مذاهب مختلف را دور پرچم حسینی جمع کرد و ملت امام حسین (ع) را شکل داد.

شکل گیری ملت امام حسین (ع) معجزه حسینی، بزرگتر از معجزه عیسی و موسی (ع)

امام حسین (ع) برای شکل گیری ملت خودش، هزینه داد. بذل جان کرد. امام صادق (ع) فرمود: «بَذَلَ مُهَجَّتَهُ فَيْكَ لِيَسْتَنْقِذَ عِبَادَكَ مِنَ الضَّلَالَةِ وَ الْجَهَالَةِ ؛ امام حسین (ع)، خون داخل قلبش را بذل کرد در راه خدا تا بندگان خدا از گمراهی و جهالت بیدار شوند»^۱ این بیداری ملت ها، پای علم و پرچم امام حسین (ع)، معجزه بزرگی است. معجزه بزرگتر از معجزه حضرت عیسی (ع)، معجزه بزرگ تر از معجزه حضرت موسی (ع). ببینید این اتفاق، ساده نیست، تمام امکانات عالم را به خط کنی تا دل ها به خط شوند، نمی شود، اینکار کار خدایی است. کار خدا است. کار خون ابی عبدالله (ع) است، آن معجزه بزرگ حسینی این است، از یک گروه کوچک ۷۲ نفر الان رسیده به جایی که ۷۲ ملت، ملت امام حسین (ع) هستند.

منطقی که حاج قاسم با آن منطقه را یک دست کرد

چه تعبیر دقیق و درستی از زبان حاج قاسم عزیز جاری شد، «ملت امام حسین (ع)»، او که منطقه را با این منطق یک دست کرده بود، وقتی می خواست آمریکا را تهدید کند می فرمود: «ما ملت امام حسین (ع) هستیم»^۲ موسسات بزرگ علمی تحقیقاتی در آمریکا باید بنشینند و تحلیل کنند این جمله حاج قاسم را اگر شعورشان برسد که این یعنی چه، ما ملت امام حسین (ع) هستیم؟

۱. کامل الزیارات، ص ۲۲۸.

۲. مرداد ماه سال ۱۳۹۷ در یادواره عملیات رمضان در همدان.

چرا ما ملت امام حسین (ع) را به خوبی نمی شناسیم؟

ملت امام حسین (ع) یک شعار نیست، یک حقیقت و واقعیتی هست که هنوز به خوبی این ساختار نه برای دیگران بلکه برای خود ما هم شناخته شده نیست. و این درد بزرگی است. چرا ما این قدرت خودمان را نمی شناسیم.

نظام امت و امامت، حقیقت ملت امام حسین (ع)

امروز بعد از چهل سال که انقلاب اسلامی قدرتمندتر از گذشته شده است و قدرت نمایی کرده است، برخی غرب زدهای متحجر واپسگرا، کورند در دیدن این واقعیت بزرگ یعنی قدرت نرم انقلاب اسلامی، این قدرت نرم در ذیل رابطه امت و امامت شکل گرفت. نظام امت و امامت، حقیقت ملت امام حسین (ع) است. خروجی نظام امت و امامت می شود ملت امام حسین (ع). ما چقدر این نظام امت و امامت را می شناسیم؟ چند تا کتاب درسی درباره این موضوع نوشتیم؟ چند واحد درسی پاس کردیم؟

مردمی بودن اصل اول در تشکیلات بزرگ حسینی

اولین ویژگی ملت امام حسین (ع) این است که ملت هست. از مردم است، این مردمی که وصل به امام حسین (ع) هستند. این نظام امامت و امت را شکل می دهد. بین مردم و امام حسین (ع) هیچ فاصله ای نیست. مردم برای مردم هستند. پس مردمی بودن اصل اول در تشکیلات بزرگ حسینی است.

خانه محل تمرین تبدیل منیت ها به ما

ما باید در خانه این ما را تمرین کنیم، من دیگر نداریم. در یک محیط خانه، چه کسی این ما را شکل و قیافه می دهد؟ اگر خانه محل تمرین کنار گذاشتن منیت ها و تبدیل شدن به یک ما است، چه کسی می تواند و قدرت دارد این منیت ها را تبدیل به ما کند؟ مادر.

شغل اصلی مادر در خانه چیست؟ بشور و بساب یا ...

مادری حقیقتاً یک شغل است. شغلی شبیه انبیاء. حالا

انبیاء دقیقاً شغلشان چیست؟ و چه شباهتی بین شغل انبیاء و شغل مادران وجود دارد؟

کار مادر، نه پخت و پز هست، نه بشور و بساب، اینها نیست. امیرالمومنین (ع) به امام حسن (ع) فرمود: «حسن جان! خانم شما زن در خانه خدمتکار نیست؛ لَيْسَتْ بِقَهْرْمَانَةٍ»^۱ فکر کنی خانم گرفتی یعنی مستخدم گرفتی. بعضی آقایون فکر می‌کنند کلفت گرفتند آوردند خانه، من پیشنهاد می‌دهم اگر قدرت مالی داری از بیرون غذا بخر بگذار مادر مادری کند. البته هیچ غذایی غذای مادر نمی‌شود. چون عشق محبت خودش را در این غذا قرار داده است و شاید به همین دلیل کراهت دارد که غذای بیرون منزل خورده شود.

شغل مادری، در رشته مدیریت تعریف می‌شود

شغل مادر چیست؟ تنظیم کننده روابط فرزندان با پدر و تنظیم کننده روابط پدر با فرزندان و تنظیم روابط بین فرزندان. شغل مادری ذیل رشته مدیریت تعریف می‌شود، این کار کمی است؟ دقیقاً این نقطه شباهت شغل ولایت با شغل مادری است. مگر کارکرد ولایت چیست؟ ولایت کاری ندارد جز مدیریت روابط انسان‌ها با همدیگر. مثل یک مادر. فرمود ولایت مانع پراکندگی شماست. «أَمَانًا لِلْفِرْقَةِ» از بین آن همه کارکرد ولایت کدام کارکرد ذکر شده است؟ حضرت زهرا (س) در خطبه فدکیه وقتی کارکرد ولایت و امامت را مطرح می‌کند می‌فرماید کارکرد اصلی ولایت چیست؟: «إِمَامَتَنَا أَمَانًا لِلْفِرْقَةِ»^۲ امامت سامانده دهنده روابط بین انسان هست و نمی‌گذارد این جامعه از هم پراکنده شود. مثل نخ تسبیح این دانه‌ها را کنار هم نگه می‌دارد.

۱. کافی، ج ۵، ص ۵۱۰.

۲. الاحتجاج، ج ۱، ص ۹۹.

سردر خانه بنویسید: «زن خدمتکار نیست، زن مدیر روابط در خانه است»

در مدیریت روابط باید چقدر مادر مدارا کند؟ مادر سکوت کند؟ مادر مادری کند؟ کلی می شود اینجا حرف های حسابی و عالمانه زد. مادری مهارت است. اصلی ترین مهارت مادری، مدیریت روابط است. این را سردر خانه بنویسید. زن خدمتکار نیست، زن مدیر روابط در خانه است. لذا پیغمبر (ص) فرمود: «زن رئیس خانه است؛ الْمَرْأَةُ سَيِّدَةُ بَيْتِهَا»^۱

رئیس خانه دقیقا یعنی چه؟ یعنی مدیر و سامان دهنده روابط در خانه است. در این تشکیلات کوچک مادر، «من» ها را تبدیل به «ما» می کند. و زیر زبان بچه ها، لذت «ما بودن» را می چشاند.

چرا دشمن روی نابودی قداست مادر کار می کند؟

چقدر دشمن، دقیقا نقشه ریخته تا شان و شغل مادری را نابود کند. اخیرا یکی از تئوریسیانهای غربی، به نام رابین مرداک، می گوید: «برای نابودی ایران، باید در خصوص کلمه مقدسی به نام خانواده هزینه کردن و من قصد دارم تا موضوع مادر را در دستور کار خودم قرار دهم. در ایران مادر خانواده همه چیز را مدیریت می کند و اگر مادر را به لجن بکشیم تمام این جامعه به لجن کشیده می شود»^۲

حالا چرا می خواهی مقدس بودن مادر را بزنی؟ حرف اصلی اش اینجاست گفت: «در ایران مادر خانواده همه چیز را مدیریت می کند و اگر مادر را به لجن بکشیم تمام این جامعه به لجن کشیده می شود»^۳ ملتی که مادری برای او نقش محوری دارد و مادر می شود مدیر روابط انسانی برای تبدیل من به ما، نه بشور و بساب خانه. این ملت را نمی توان شکست داد. این ملت، می شود ملت امام حسین (ع).

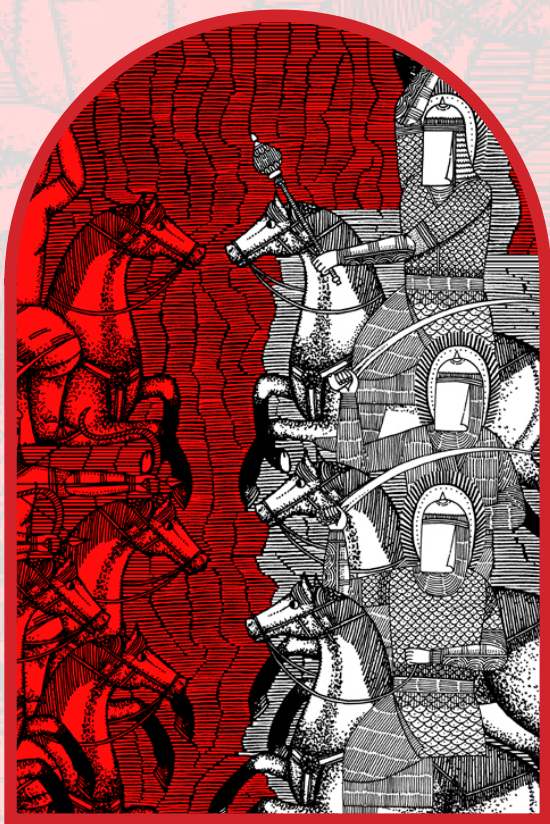
۱. نهج الفصاحه، ص ۶۱۴.

2. <http://haghighat14.mihanblog.com>

۳. همان

مجلس دوم: قدرتمندی مهم ترین اثر
اجتماعی ملت امام حسین (ع)

پیام: «اسقاط وقتل جنین»

بحران هویت و شکل گیری هویت

روان شناس ها می گویند بچه ها از سن نوجوانی دچار بحران هویت می شوند، یعنی به دنبال این هستند که هویت خودشان را شکل بدهند، یعنی به دنبال این هستند که یک شخصیتی پیدا کنند، در این مسیر شکل گیری شخصیت خودشان، دچار چگونگی و بحران می شوند. بعد شما می بینید که تمام ابزار رسانه ای جهان در خدمت این هدف قرار گرفته است که به فرزندان ما، هویتی بدهد.

امت سازی، گاهی برای شکل گیری هویت اجتماعی

هویت گاهی فردی و گاهی اجتماعی است. این هویت اجتماعی در دینی ما گاهی اوقات نامش می شود امت. فرمود: «جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ»^۱ یعنی ما شما را امتی قرار دادیم که برای بقیه مردم الگو باشد و مردم

۱. البقرة : ۱۴۳.

به شما نگاه کنند. ما چقدر در جریان الگو شدن برای ملل دیگر موفق بودیم؟ آیا توانستیم کاری کنیم که دیگران آروز داشته باشند مثل ما زندگی کنند؟ آیا این ممکن هست؟ بله.

ملت امام حسین (ع)، هویت اجتماعی ما، چقدر به این افتخار می‌کنیم؟

یکی از هویت‌های اجتماعی ما، همین هویت ملت امام حسین (ع) است. چقدر به این هویت افتخار می‌کنیم؟ چقدر نشاط داریم از اینکه ما ملت امام حسین (ع) هستیم. ببینید یک نفر در رشته پزشکی قبول می‌شود، بعد مرتب به او می‌گویند آقای دکتر! هنوز هم دکتر نشده اما چه حسی دارد وقتی به او می‌گویند آقای دکتر یا خانم دکتر؟ اگر حس خوبی هست، پس معلوم می‌شود ایشان به این هویت افتخار می‌کند، حالا اگر به ما گفتند که شما ملت امام حسین (ع) هستید، چه حسی دارید؟

چگونه هویت ملت امام حسین (ع)، را به جهان معرفی کنیم؟

بعد مهم‌ترین از اینکه ما باید هویت ملت امام حسین (ع) بشناسیم، که ان شاء الله در این جلسات سعی می‌کنیم این هویت را بیشتر درک کنیم، مهم‌تر از اینکار، این است که ما این هویت را ثبت جهانی کنیم. یعنی بتوانیم ملت امام حسین (ع) را به دیگران معرفی کنیم.

فرهنگ غرب مبتنی است بر خودخواهی، فرهنگ ملت امام حسین (ع)، مبتنی هست بر دگرخواهی، بعد شما این دگرخواهی و خیرخواهی نسبت به دیگران را نشان می‌دهی؟ عاشق می‌شوند. ما باید این هویت ملت امام حسین (ع) را به جهان و بشریت معرفی کنیم. چگونه؟ مهم‌ترین ویژگی که می‌توان با آن ویژگی مردم جهان را خریدار کرد، چیست؟ چگونه ملت امام حسین (ع)، به جهان معرفی کنیم؟

به کارگیری ادبیات متناسب برای جهانی سازی هویت حسینی

ما باید از ادبیاتی استفاده کنیم که همه‌گیر باشد، همگان را به آن ادبیات دعوت کنیم. کدام ادبیات همه‌گیر و فراگیر هست؟ در چین و ماچین هم با این ادبیات با مردم حرف بزنی، می‌پذیرند. تحسین می‌کنند، ممکن هست حتی مسلمان نشود،

حسینی نشود ولی پیش خودش می گوید چقدر این ملت امام حسین (ع)، با کلاس هستند، با احترام برخورد می کنند.

فطرت، ادبیاتی جهانی و زبان مشترک بشری

ما باید با ادبیات فطرت با مردم حرف بزنیم. این روشی است که قرآن به ما آموزش می دهد در معرفی دین، می فرماید: «فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ حَنِيفاً فِطْرَتَ اللَّهِ الَّتِي فَطَرَ النَّاسَ عَلَيْهَا لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ اللَّهِ ذَلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ»^۱ بیشتر مردم نمی دانند ولی این دین، دین محکمی است، چرا که دین در واقع آمده است برای شکوفایی فطرت و در اوج تناسب با فطرت قرار دارد. خدا تیر و تخته را با هم جور کرده است. سازه دین، در اوج هماهنگی و تناسب با شناژ وجود انسان قرار دارد.

قدرتمندی، زبان فطرت و اولین و مهم ترین اثر ملت امام حسین (ع)

اگر ما بخواهیم با ادبیات فطرت، ملت امام حسین (ع) را به جهان معرفی کنیم، چه بگوییم؟ اولین و مهم ترین اثر اجتماعی، ملت امام حسین (ع)، که قابل مشاهده هست، چیست؟ با آن ملت امام حسین (ع) را به جهان معرفی کنیم.

آن ادبیات، ادبیات قدرت و قدرتمندی است. آدم ها به صورت فطری علاقمند این هستند که قوی باشند، از ضعیف بودن متنفر هستند. عاشق آدم های قوی هستند، حالا این قدرت گاهی روحی هست، گاهی جسمی. فرق نمی کند، بالاخره عشق است قوی شدن، عشق هست آدم های قوی. مرگ بر ضعف و زبونی.

خانه محل تمرین قوی شدن

خانه محلی برای تمرین قوی شدن است. مادری که در خانه قدرتمندانه به خواسته های خودش نه بگوید یا پدری در خانه به خواستنی های خودش نه بگوید فرزندان قوی تربیت می کند.

نقش نظام طاغوتی در ضعیف کردن جوامع

نظام امت و امامت کاری جز قوی کردن جوامع ندارند و طاغوت عالم، نظام سرمایه داری کاری جز ضعیف و زبون کردن مردم ندارند. مردم در غرب، به ضعف و زبونی کشیده شده اند. شما فکر کنید اگر در غرب، شهوت مردم را رها کردند، اینها می‌خواستند به مردم خوش خدمتی کنند. هرگز! آنها فهمیدند چطور مردم را ضعیف و زبون کنند، مردم جرأت نکنند علیه ظلم بزرگی که به مردم تحمیل می‌کنند، قیام کنند.

چگونه نظام سلطه جوامع را به ضعف و زبونی می‌کشاند؟

۱. با شهوت

از طرف دیگر، هر چقدر راه شهوت را باز گذاشتی، قدرت شهوت هم در او کم می‌شود، دیگر از شهوت خودش هم لذت چندانی نمی‌برد. می‌دانی ضعیف شده است. با چی؟ با شهوت رانی. از آن طرف، خودداری انسان را قدرتمند می‌کند. فرمود: «أَقْوَى النَّاسِ مَنْ قَوِيَ عَلَى نَفْسِهِ»^۱ این قدرتمندی در اثر کنترل نفس، فقط قدرت روحی نیست، قدرت جسمی است، در قدرت جسمی هم اثر دارد. از شهوات خودش هم بیشتر لذت می‌برد اگر کسی نفس خودش را کنترل کند. مردم چشم چران، از زندگی طبیعی خودش کمتر لذت می‌برد. چون براساس مبانی انسان شناسی، چشم چرانی، قدرت لذت بری را کاهش می‌دهد.

۲. اسقاط جنین

یکی دیگر از کارهای اساسی نظام سلطه برای نابودی قدرت بشریت انجام می‌دهد، همین اسقاط جنین است. آمار سقط جنین در جهان وحشتناک است، اما در ایران چه اتفاقی دارد می‌افتد؟ طبق آمار رسمی وزارت بهداشت، هر روز حداقل ۱۰۰۰ جنین در کشور، توسط والدین کشته می‌شوند. این آمار نسبت به بالاترین تعداد کشتگان کرونا در اوج که روزانه ۲۵۰ نفر بود،

۱. عیون الحکم، ص ۱۱۹.

۵ برابر است. خیلی از این کودکان بی گناه، حلال زاده هستند. درصد بسیار کمی از آنها از راه غیر مشروع، جنین شده اند. تا شما می‌گویید که آقا چرا اینهمه سقط جنین، برخی می‌گویند ببینید می‌خواهند چقدر فرزند معلول به جامعه تحمیل کنند، چرا مقابل غربالگری می‌ایستید؟ شما مگر نمی‌دانید چقدر نگره داری فرزند معلول برای جامعه هزینه دارد؟ برای خانواده زحمت و هزینه دارد؟ در حالی که وقتی شما به آمار نگاه می‌کنید درصد قابل توجهی از این غربالگری و سقط جنین مربوط به جنین ناقص و معلول نیست، بلکه جنینهای سالم هستند که دارند کشته می‌شوند. البته هیچکسی حق ندارد آن جنینی که حالا احتمال دارد نقص کوچکی در جسمش باشد را بخاطر این نقص بکشد. او هم مخلوق خداست. چه کسی به ما اجازه داده بخاطر نقص احتمالش مثلا بخاطر اینکه احتمال دارد شش انگشتی باشد یا نقص دیگری داشته باشد او را بکشیم؟

مشکل فرهنگی است

تقریباً نیمی از افرادی که سقط جنین داشته اند تنها دلیل خود برای سقط جنین را نخواستن فرزند عنوان می‌کنند و نه مشکلات اقتصادی^۱. نه حتی مسئله جنین معلول. یعنی ما الان یک اشکال بزرگ فرهنگی پیدا کردیم، سبک زندگی، فرهنگ زندگی ما طوری شده است که میل به فرزندآوری در مردم کاهش پیدا کرده است.

حفظ جنین

ما الان در مقام حل مسئله نیستیم، در مقام دیدن اصل مسئله هستیم. ما سالیانه نیم میلیون قتل جنین داریم، نگویم سقط جنین. حالا اگر این سقط جنین تبدیل بشود به حفظ جنین چه اتفاق برزرگی می‌افتد؟ حتی اگر یک جنین حفظ

۱. دکتر سلام، خبر شماره ۱۶۱۸۹۸.

شود و حیات پیدا کند ارزش دارد. خدا فرمود اگر یک نفر را زنده کنی انگاری همهٔ بشریت را حیات بخشیدی. یک مادر، دست از قتل جنین بردارد، انگاری همه بشریت را نجات داده است. فرمود: «مَنْ قَتَلَ نَفْسًا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي الْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ النَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَا أَحْيَا النَّاسَ جَمِيعًا»^۱ بعد خود مادر چه آسیب هایی می بیند؟ یکی از آسیب های قتل جنین، افسردگی و حس گناه هست. این اثر طبیعی است. بچه ها پاره تن ما پدر و مادر هستند، هرچند جنین باشد. بعد یک نفر قتل جنین کند، خودش را کشته است. آمارهای تحقیقات علمی می گویند مادر افسرده می شود و نابود می شود.

قتل هر جنین با قتل انسان چه تفاوتی دارد؟ این که خیلی بدتر هست. الان یک نفر، یک نفر را بکشد، او از خودش بالاخره دفاع می کند. تازه یک نفر غریبه کشته شده است. حالا یک مادر، جنینش را بکشد، که قدرت دفاع ندارد، جنایت نیست؟ یک آقای می گفت: «جنین زنده معصومی که دستش از همه جا کوتاه است، به چه گناهی باید کشته شود؟! دیه جنینی که در رحم مادر تکمیل شده و روح در آن دمیده است برابر یک انسان زنده هست.»^۲ در این صورت دیگر سقط جنین نیست، قتل جنین است. حالا اگر یک جنین حفظ و حیاتش ادامه پیدا کند، طبق معادلات خدا، تمام بشریت زنده شده اند. خیلی عجیب هست که خدا یک جان را معادل جان تمام انسان ها می گیرد. و اگر کسی جان جنینی که روح بر آن دمیده شده را بگیرد، جان تمام بشریت را گرفته است. قیامت این طوری خدا حساب و کتاب می کند.

نقش امامت در قدرتمند کردن ملت

از آن طرف مهم ترین کارکرد نظام امت و امامت، که خروجی

۱. مائده، ۳۲.

۲. محمد جواد مروج طبسی در گفتگو با خبرگزاری تسنیم.

آن ملت امام حسین (ع) است این است که مردم را قوی می‌کند. امام کسی که جوامع را قدرتمند می‌کند، نمی‌گذارد در ضعف و زبانی بمانند. اگر از شما پرسیدند فرق اساسی نظام سلطه با نظام امامت و امت چیست؟ یکی از فرق‌ها همین هست. در نظام سلطه مردم را به استضعاف و زبونی می‌کشند اما در نظام امامت و امت مردم قدرتمند می‌شوند.

چرا امام حسین (ع)، در کربلا جنگید و جان داد و جان عزیزانشان را تقدیم کرد؟ چون فرمود فاتحهٔ جامعهٔ که مثل یزیدی بر او حکمرانی می‌کند را باید خواند. در این جامعه دین به عنوان عامل قدرتمند کردن بشر، از بین می‌رود. وقتی راس حاکمیت چون یزیدی باشد که خودش غرق شهوات هست و آدم زبون و ضعیفی است.^۱

۱. قال الحسین (ع): «وَعَلَى الْإِسْلَامِ السَّلَامُ، إِذْ قَدْ بُلِّيتِ الْأُمَّةُ بِرَاعٍ مِثْلِ يَزِيدَ.» (الفتوح: ج ۵ ص ۱۶)

حسين
امام

مجلس سوم: «بصیرت، اولین ویژگی

ملت امام حسین (ع)»

پیام: «ارزش فرزند و فرزندآوری»

ما اگر می خواهیم در لشکر ملت امام حسین (ع)، عضویت پیدا کنیم. کافی نیست فقط در اجتماعات سالیانه حسینی شرکت کنیم. عضویت در ملت امام حسین (ع)، فقط به این نیست که چلوی امام حسین (ع)، را بخوریم بعد برویم دنبال زندگی خودمان. البته امام حسین (ع)، هوای ملت خودش را دارد. امام حسین (ع)، هوای گریه کن های خودش را دارد، اما صرف گریه کردن کافی نیست هرچند لازم هست. اگر می خواهیم در زمره ملت امام حسین (ع)، باشیم حداقل باید سه ویژگی اساسی را در خودمان ببینیم. تیک بزنییم بعد می توانیم بگوییم من هم جزو ملت امام حسین (ع) هستم. اولین ویژگی ملت امام حسین (ع)، بصیرت است. فرمود: «لَا يَحْمِلُ هَذَا الْعَلَمَ إِلَّا أَهْلُ الْبَصَرِ وَ الصَّبْرِ»^۱ کسی نمی تواند این پرچم را برافراشته کند، مگر اینکه اهل بصیرت و اهل صبر باشد. این جلسه با بخش اول کار داریم. بصیرت.

۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۷۳.

معنای بصیریت، درک اولویت های زمانه

بصیرت یعنی چی؟ یکی از معانی بصیرت درک اولویت های زمانه است. فرمود: «عَلَى الْعَاقِلِ أَنْ يَكُونَ بَصِيرًا بِزَمَانِهِ»^۱ الان وقت چه کاری هست؟ الان وقت چه کاری نیست؟ الان وقت صلح هست؟ الان وقت جنگ هست؟

معنای اول بصیرت: درک زمان و فرصت ها

بصیرت یعنی درک زمان و تصمیم گیری درست براساس آن درک. ما در زندگی شخصی خودمان خیلی نیاز داریم به اینکه در لحظه تصمیم درست بگیریم؟ بنابراین طبق فرمایش امام صادق (ع) عاقل این گونه هست که نسبت به زمان خودش، بصیرت دارد. یعنی چی «بَصِيرًا بِزَمَانِهِ»^۲ یکی از معانی بصیرت به زمان، درک فرصت هایی هست که برای ما فراهم می شود.

یکی از خصلت های خوب یک مومن حقیقی، فرصت طلبی به معنای درست کلمه هست. مومن مثل یک دیده بان هوشیار، با چشم باز، فرصت ها را رصد می کند. فرصت ها را روی هوا می زند مبادا یک فرصت هم از دستش در برود. ما فرصت سوزی های فراوانی در زندگی داریم. فکر می کنیم هر وقت دلمان بخواهد، فرصت ها برای ما فراهمند. در حالی که امیرالمومنین (ع) فرمودند: «الْفُرْصَةُ تَمُرُّ مَرَّ السَّحَابِ فَأَنْتَهَرُوا فُرْصَ الْخَيْرِ؛ فرصت ها مانند گذشتن ابرها می گذرند؛ پس فرصت های خیر را دریابید»^۳ ببین چقدر ابرها در آسمان به سرعت می گذرند. بنابراین فرصت ها ثابت نیستند. بلکه سیالند. حداقل توقفشان کوتاه و سرعت فوت فرصت ها، بالاست.

۱. الخصال، ج ۲، ص ۵۲۵.

۲. معانی الاخبار، ص ۳۳۴.

۳. نهج البلاغه، حکمت ۲۱.

فرصت فرزند آوری

یکی از فرصت های بزرگ هر خانواده، فرزندآوری هست. شما هر وقت که اراده کردی که نمی توانی صاحب فرزند شوی، فرزندآوری نه تنها چالش نیست، بلکه فرصت است، بزرگترین فرصت برای خودمان، برای خانواده خودمان.

گاهی اوقات می بینی چشم به هم زدی، این فرصت طلایی فرزند آوری را از دست دادی، یک وقتی چشم باز می کنی که کار از کار گذشته، حسرت می خوری که چرا تک فرزندی؟

فرزندآوری، فرصتی برای شادی و نشاط عمیق

یکی از فرصت های که فرزندآوری برای خانواده فراهم می کند، شادابی و نشاط هست. آدم ها پول خرج می کنند برای نشاط خودشان، برای شادابی خودشان.

زندگی که در آن نشاط نباشد، زندگی نیست مردگی است و در خانواده چطور نشاط تامین می شود؟ یکی از عوامل نشاط فرزندآوری است. یکی از دعاها قرانی اتفاقا همین هست که خدایا به فرزندان بده که مایه چشم روشنی من شوند. فرمود: «رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَ ذُرِّيَّتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ پروردگارا به ما از همسران و فرزندانمان آن ده که مایه روشنی چشمان [ما] باشد و ما را پیشوای پرهیزگاران گردان»^۱ چشم به فرزندم روشن بشود یعنی وقتی اینها را می بینم با نشاط شوم. علامه طباطبایی در تفسیر این بخش از آیه می فرماید: «وقتی می گویند» فلان قرت عینه»، معنایش این است که: فلانی خوشحال و مسرور شد، و به کسی که مایه مسرت آدمی است نور چشم و قره عین گفته می شود»^۲

فرزندآوری، یک فرصت بزرگ برای نشاط و شادی است. چرا این فرصت را می سوزانیم؟ این فرصت سوزی، شبیه خودسوزی

۱. فرقان، ۷۴.

۲. ترجمه تفسیر المیزان، ج ۱۵، ص ۳۳۸.

است. بعد می‌گوییم چرا خانم‌ها مرتب داروهای افسردگی مصرف می‌کنند؟

چرا به فرزندآوری می‌رسیم بی‌خیال شادی و نشاط می‌شویم؟

ما چقدر برای نشاط و شادی خرج می‌کنیم؟ مسافرت می‌رویم، رستوران می‌رویم نمی‌دانم چه کارهایی می‌کنیم که موجب شادی و فرح ما شود. اما نمی‌دانم چرا به فرزندآوری که می‌رسیم، کلاً نشاط و شادی که در این موضوع طراحی شده است را بی‌خیال می‌شویم؟ می‌گوییم یکی دو تا فرزند بس است. می‌گوید سخت است فرزند آوری. ما برای بسیاری از نشاط‌های خودمان پول خرج می‌کنیم مگر مسافرت رفتن کم خرج است؟ سختی می‌کشیم. اما می‌گوییم در عوض یک نشاطی را به دست می‌آوریم برای یک نشاط موقت و زودگذر اینقدر برنامه‌ریزی می‌کنیم بعد که می‌رسیم به یک نشاط دائمی، یعنی فرزندآوری بی‌خیال نشاط می‌شویم.

در جامعه ما باید یک فرهنگ شود، خانواده با نشاط، یعنی خانواده پر فرزند چرا؟ چون هر فرزندی یک نشاط عمیق در خانواده ایجاد می‌کند و این را تحقیقات علمی نشان داده است. در سطح جامعه، این فرهنگ باید نهادینه بشود، که خانواده پر جمعیت یعنی خانواده پر نشاط و خانواده کم جمعیت یعنی خانواده کم نشاط. هم تحقیقات علمی این نشان می‌دهد، آیه قرآن هم فرزند را مساوی با شادی و نشاط می‌گیرد. پس یکی از فرصت‌های بزرگ برای شادی شد فرزندآوری.

پیغمبر فرمود: «أَطْلُبُوا الْوَلَدَ وَ التَّمَسُّوهُ؛ فَإِنَّهُ قُرَّةُ الْعَيْنِ، وَ رِيحَانَةُ الْقَلْبِ؛ فرزند بخواهید و آن را طلب کنید؛ چرا که مایه روشنی چشم و شادی قلب است»^۱

اگر ما بتوانیم برای عروسمان برای دامادمان، پسرمان، دخترمان همین یک روایت را توضیح دهیم که چه رابطه‌ای بین

۱. مکارم الأخلاق: ج ۱ ص ۴۸۰ ح ۱۶۶۵.

نشاط و شادی و فرزندآوری است، چقدر نگاه ها به فرزندآوری تغییر می‌کند. حتی اصراری هم نداریم کسی فرزند بیاورد یا نیاورد، با خودش اما باید بداند چه فرصت بزرگی برای شادی و نشاط را از دست داده است. حسرتش را در آینده نخورد که چرا کسی به ما نگفت.

فرصت لذت فرزندآوری

یکی دیگر از فرصت‌های که فرزندآوری می‌آورد، فرصت لذت بردن است. یکی از لذت‌های این عالم، لذت مادر شدن و لذت پدر شدن هست، ما برای لذت بردن آفریده شده‌ایم، کدام لذت بالاتر از لذت فرزند. خانواده‌هایی که صاحب فرزندند، بیش از خانواده‌های بدون فرزند از زندگی لذت می‌برند. بیایم مسابقه بگذاریم برای لذت بیشتر.

تحقیقات غربی درباره پدر و مادران جوانی که فرزند اولشان به دنیا آمده، نشان می‌دهد که لذت پدر و مادر شدن و احساس شادی و نشاط حاصل از آن در ایجاد آرامش و آسایش زندگی بسیار مؤثر است.^۱ حالا این لذت را شما ادامه بده چرا روی فرزند اول متوقف می‌شوی؟

بصیرت یعنی دیدن دارایی‌ها و توانمندی‌های خود

اما معنای دوم بصیرت چیست؟ بصیرت یعنی دیدن دارایی‌ها و توانمندی‌های خود، دیدن ضعف و ناتوانی جبهه مقابل خود. بعضی‌ها نسبت به توان خود، کافر هستند. آقا ما مگر می‌توانیم؟ چقدر زشت هست که آدم دچار چنین کوری بشود. امام باقر (ع) فرمود کور کسی نیست که چشم ندارد، کور کسی است که چشم قلبش بسته باشد.^۲ خدا نکند یک جامعه نسبت به دارایی‌های خودش دچار

۱. دانش خانواده و جمعیت، ص ۱۸۷.

۲. «إِنَّمَا الْأَعْمَىٰ أَعْمَى الْقَلْبِ فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى الْأَبْصَارُ وَلَكِنْ تَعْمَى الْقُلُوبُ الَّتِي فِي الصُّدُورِ» (کافی، ج ۱، ص ۳۷۵)

کور باطنی شود. شنیدید می‌گویند کوری مگر نمی‌بینی. گاهی اوقات شما دنبال چیزی می‌گردی که جلوی چشم تو هست. اما تو به آن توجه نمی‌کنی. می‌گویند مگر کوری؟! همین جاست. خواهش می‌کنم، مادران محترم! این مهارت را با فرزندان خودشان تمرین کنند، بچه‌ها را بصیر نسبت به دارایی‌ها و توانمندی‌های خودشان بار بیاورند. نگو نمی‌شود! نمی‌توانی! کم کم او باورش می‌شود نمی‌تواند. در حالی که می‌توانست فقط فرصت پیدا نکرد. می‌شود موجودی کور باطن نسبت به دارای‌ها و توانمندی‌های خودش.

ما کجا توانستیم؟

بیایم ما می‌توانیم‌های خودمان را مرور کنیم. ما نه تنها می‌توانیم بلکه ما توانستیم بسیاری از مشکلات را حل و قله‌ها را فتح کنیم. چرا مقام معظم رهبری، در ترسیم گام دوم انقلاب اول، یک بار گام اول را مرور کردند، ما چه راهی را تا به حال آمده ایم؟ چون اگر شما نگاه نکنید که چه راهی را خودتان آمده اید با تمام سنگ اندازی‌ها، نمی‌توانید گام دوم را بردارید.

شگفتانه‌های حوزه سلامت و بهداشت ایران

فقط کافی هست ما می‌توانیم را در حوزه سلامت یکبار مرور کنیم؟ انقلاب اسلامی ما چه شگفتی‌ها را در حوزه سلامت رقم زده است؟ انجام نخستین مرحله آزمایش انسانی واکسن ایرانی کرونا بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های جهان داشت، به گونه‌ای که فعالان رسانه‌ای، این دستاورد مهم دانشمندان ایرانی را موجب شگفتی جهان توصیف کردند.^۱ یکی از خبرنگاران شبکه انگلیسی الجزیره نوشت: «احترام به دانشمندان ایرانی که با وجود تحریم و فشارها قادر به آغاز آزمایش‌های انسانی واکسن کوید ۱۹ هستند تنها چند کشور در سراسر جهان به چنین مرحله رسیدند»^۲

۱. روزنامه وطن امروز، ۱۱ دی ۹۹

۲. همان

مدیریت ولایت، با شعار ما می توانیم

مدیریت ولایت، با شعار ما می توانیم مردم را به خود باوری می رساند. مقام معظم رهبری فرمودند: «واکسنی که برای کرونا آماده شد مایه‌ی افتخار است؛ این را انکار نکنند؛ این مایه‌ی عزّت یک کشور است، مایه‌ی افتخار کشور است.»^۱

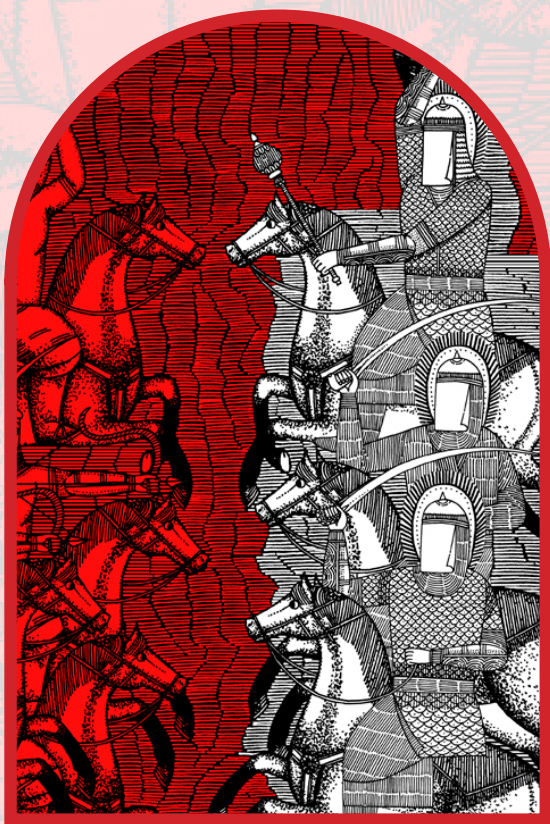
دو مرتبه فرمودند بعضی ها انکار می کنند، اینها جریان ما نمی توانیم هستند، بصیرت به انسان قدرت دیدن دارایی ها و توانمندی های خود را می دهد.

از آن طرف بصیرت یعنی دیدن ضعف دشمن و افول تمدن غرب، بعضی ها مومن به طاغوت هستند، یعنی هرچه آیه و دلیل بیاوری که تمدن غرب و آمریکا، در حال فروپاشی هست باور نمی کند. آگاهی های خودش را انکار می کند از ضعف دشمن. می گویند نه! آمریکا که ابرقدرت هست.

۱. مقام معظم رهبری، ۱۳۹۹/۱۰/۱۹ بیانات در سخنرانی تلویزیونی در سالروز قیام ۱۹ دی

جلسه چهارم: «صبر، دومین ویژگی

ملت امام حسین (ع)»

پیام: آسیب های تک فرزندی برای فرزند

صبر حسینی در کربلا

یکی دیگر از ویژگی های برجسته ملت امام حسین (ع)، صبر هست. امیرالمومنین (ع) در کنار بصیرت، فرمودند صبر. فرمودند: «وَلَا يَحْمِلُ هَذَا الْعَلَمَ إِلَّا أَهْلُ الْبَصْرِ وَالصَّبْرِ»^۱ در کربلا امام حسین (ع)، در صبر بی نظیر بودند تا آنجا که فرمود: «وَقَدْ عَجَبَتْ مِنْ صَبْرِكَ مَلَائِكَةُ السَّمَاوَاتِ»^۲ ملائکه آسمان از صبر تو تعجب کردند. چه صبری خدا به اباعبدالله (ع) داده بود، فقط خدا می داند.

صفت عجله در انسان و آسیب های آن

انسان موجودی است که از عجله خلق شده است. آنقدر صفت عجله در انسان قوی هست که خدا به جای اینکه بفرماید من مثلاً انسان از گل خلق کردم فرمود انسان را از عجله آفریدم.

۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۷۳.

۲. المزار الکبیر: ص ۴۹۶ ح ۹.

«خُلِقَ الْإِنْسَانُ مِنْ عَجَلٍ»^۱

مادران محترم! در خانه خیلی باید روی صبر بچه ها، کار کنند. بچه ها عجله دارند. گاهی ما با تشویق و تنبیه فوری، آتش می ریزیم روی عجله بچه ها و آنها می شوند عجله. کمی تشویق را دورتر انجام بده. هر کار خوبی کرد سریع پاداش نده. بگذار او عجله بار نیاید. عجله حال انسان را خراب می کند.

برخی از آثار روحی و تربیتی صبر؛ تاثیر صبر بر فهم و علم آموزی صبر فقط آثار تربیتی ندارد. بلکه اثر مستقیم در درس خواندن بچه ها دارد. بعضی از حرف ها هست جز صابرين نمی فهمند. صبر در فهم انسان اثر مستقیم دارد. آدم های صبور خوش فهم ترند. فرمود: «وَلَا يُلَاقَاهَا إِلَّا الصَّابِرُونَ»^۲ این حقیقت که ثواب آخرت بهتر از دنیا هست را و [این حقیقت الهیه را] جز صابرين نمی فهمند.

در محیط خانه چطور صبر افزایش پیدا می کند؟

در محیط خانه چطور صبر افزایش پیدا می کند؟ یکی از امتحانات صبر، صبر بر فرزندآوری است. ما فکر می کردیم این پدر و مادرها هستند که بچه های خودشان را تربیت می کنند بعدا فهمیدیم اصلا این بچه ها هستند که دارند پدر و مادر را تربیت می کنند. چطور؟ او اذیت می کند و تو باید تمرین کنی صبر.

امام صادق (ع) می فرماید: پدرم فرمود: «من بر چیزهایی از این خدمتکارهای خودم و برخی افراد خانواده ام صبر می کنم که از هندوانه ابوجهل برای من تلخ تر است. آری هر کس صبوری کند، در اثر این صبوری به مقام روزه دار و شب زنده دار و مقام شهیدی که با شمشیر خود در رکاب محمد (ص) جنگیده است خواهد رسید؛ إِنِّي لَأَصْبِرُ مِنْ غُلَامِي هَذَا وَمِنْ أَهْلِي عَلَى مَا هُوَ أَمْرٌ مِنَ الْحَنْظَلِ إِنَّهُ مَنْ صَبَرَ نَالَ بِصَبْرِهِ دَرَجَةَ الصَّائِمِ الْقَائِمِ وَدَرَجَةَ الشَّهِيدِ الَّذِي

۱. انبیا، ۳۷.

۲. قصص، ۹۰.

قَدْ ضَرَبَ بِسَيْفِهِ قَدَّامَ مُحَمَّدٍ ص^۱

خانواده، اصلی ترین محل تمرین صبر هست. بچه داری اولش سخت هست، صبر می خواهد بعد که صبور شدی از فرزند آوری لذت میبری. الان چقدر بچه های ما در حال آسیب دیدن هستند از همین یک مسئله، یعنی تک فرزندی. ما فکر می کنیم تک فرزندی، صورت مسئله را حل می کند، دیگر نیاز نیست ما صبر کنیم. نه اولاً به خودت آسیب می زنی بعد به همان تک فرزندت.

آسیب های تک فرزندی برای فرزندان:

۱. عدم صبر در مشکلات و زود رنجی

آیا می دانید چه آسیب های عاطفی و روحی به تک فرزندها می رسد؟ یکی از این آسیب های مهم، همین بی صبری است. بچه های لوسی که تحمل رنج را ندارند، در رنج ها بی صبری می کنند. ببین آدمی که صبر را تمرین نکرده اول خودش را نابود می کند، دیگران به بهشت! اول خودش را می زند با دست خودش نابود می کند.

نیست دنیا طوری طراحی شده، جز با صبر و صبوری کردن، شما به خواست های خودت نمی رسی بعد می خواهد میان بر بزند با کله می رود ته پرتگاه. این بچه ها، غالباً حساس، زود رنج، پرتوقع و کم صبر هستند.

اگر تک فرزندی، همین یک آسیب را به بچه بزند، برای نابودی آینده بچه بس است. یعنی بچه های تک فرزندی، شخصیت زود رنجی پیدا کنند، به خاطر تک فرزندی، مثل این است که مادری بنزین روی بچه ریخته است و او را آتش زده است. آن جا جسم بچه را آتش زده اینجا جان بچه و شخصیت بچه را، این خیلی بدتر هست. چون بدون صبر هیچ کاری در دنیا سامان نمی یابد.

کودکی، که تک فرزند باشد، نتوانسته این رنج را و صبر بر آن را، در محیط خانواده تجربه کند، خواهی نداشته، برادری نداشته، که

۱. ثواب الاعمال، ص ۱۹۸

در ارتباط با او مرنج و مرنجان را تمرین کرده باشد، دچار زودرنجی می‌شود. نمی‌تواند در مقابل رنج‌ها صبورى کند و مى‌داند بخشى اصلی از رنج‌ها، رنج در روابط هست که در آسیب دومی که تک فرزندی هست توضیح خواهیم داد.

ای کاش در فضای رسانه ای کشور، این شعارها باب می‌شد، تک فرزندی، زود رنجی. بعد زود رنجی نابود می‌کند بچه‌ها را، فرمود: «مَنْ لَمْ يَصْبِرْ أَهْلَكَهُ الْجَزَعُ»؛ هر کس صبر نکند، بی‌تابی کردن، او را هلاک می‌سازد.^۱ یا این شعار که تک فرزندی؛ تنهایی بی‌پایان که حالا توضیح خواهیم داد.

۲. عدم صبر در روابط جامعه

یکی دیگر از آسیب‌های تک فرزندی، عدم صبر بر روابط با جامعه است. گرایش به گوشه‌گیری، ضعف در برقراری ارتباط با همسالان، در عوض تنهایی، توجه بیش از حد به بازی‌های رایانه‌ای و انفرادی، ترس یا تنفر از حضور در گروه‌های اجتماعی از جمله خصوصیات تک فرزندهاست.

ما برای تنهایی خلق نشده‌ایم، ما برای برقراری رابطه خلق شده‌ایم و این تمرین رابطه در یک خانواده تک‌فرزند، یک نقص بزرگ هست. یک تفکر غلط بین برخی خانواده‌ها این است که تصور می‌کنند با جمعیت زیاد در خانواده فرصت کافی برای رسیدگی به آنها و وقت گذاشتن کمتر خواهد بود در حالیکه بچه‌ها خودشان در این خانواده‌ها وقت هم را پر می‌کنند و همیشه هم نیاز به پدر و مادر نیز که وقت آنها را پر کنند، البته این به شرطی است که فاصله سنی بین بچه‌ها مدیریت شده باشد. اصلاً قدیم این طوری بود که بچه بزرگتر، مشارکت داشت در تربیت بچه کوچکتر و بخشی از تربیت بچه، به همین تربیت داداش و خواهر کوچک‌تر خودش بود.

وقتی کودکی مهارت صبر در روابط اجتماعی را در بستر خانواده

۱. التمهیص، ۶۴.

تمرین نکرد، می‌شود موجودی تنها و کودک تک‌فرزند تنها به خاطر وابستگی شدیدی که به والدینش دارد از اعتماد به نفس پایینی برخوردار است.^۱

صبر جامعه و جامعه صبور

جدای از اینکه یک فرد باید صبور باشد و خانواده می‌شود محل تمرین صبر برای او تا برسد به قد و قامت ملت امام حسین (ع)، یک جامعه هم باید صبور باشد، فرمود: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ»^۲

شما به تنهایی صبر کنی کافی نیست، باید با جامعه هم صبر کنید، صبر جمعی را تمرین کنید، جامعه صبور چه نتایجی دارد؟ جامعه صبور را نمی‌توان با امید کاذب، مدیریت کرد. جامعه صبور را نمی‌توان با وعده‌های آنی فریب داد و رای جمع کرد.

اولین علامت جامعه صبور، این هست که در رسیدن به منافع خودش، عجله نمی‌کند. برای رسیدن به منافع خودش، سختی‌ها را تحمل می‌کند. جامعه صبور منافع بلند مدت خودش را فدای منافع کوتاه مدت نمی‌کند. اصلاً با جامعه صبور می‌شود درباره منافع بلند مدت حرف زد.

می‌گویند بگو بینم چطور می‌توانیم به منافع بلند مدت برسیم؟ اما امان از جامعه که عجله باشد، اصلاً گوش نمی‌دهد که درباره منافع بلند مدت صحبت کنی. اصلاً حاضر نیست برای منافع بلند مدت، از منافع کوتاه مدت خودش بگذارد. یک جامعه را عرض می‌کنم.

نقش مدیران سیاسی در مدیریت عجله و صبر در جامعه

حالا چه کسی می‌تواند مدیریت کند، عجله بودن یا صبور بودن جامعه را؟ مدیران سیاسی. فرمود مردم به سیاستمداران

۱. خبرگزاری فارس، خبر شماره ۸۰۸۰۰۰۶۲۸۰۳۹۳۰۱۳۹۳.

۲. آل عمران: ۲۰۰.

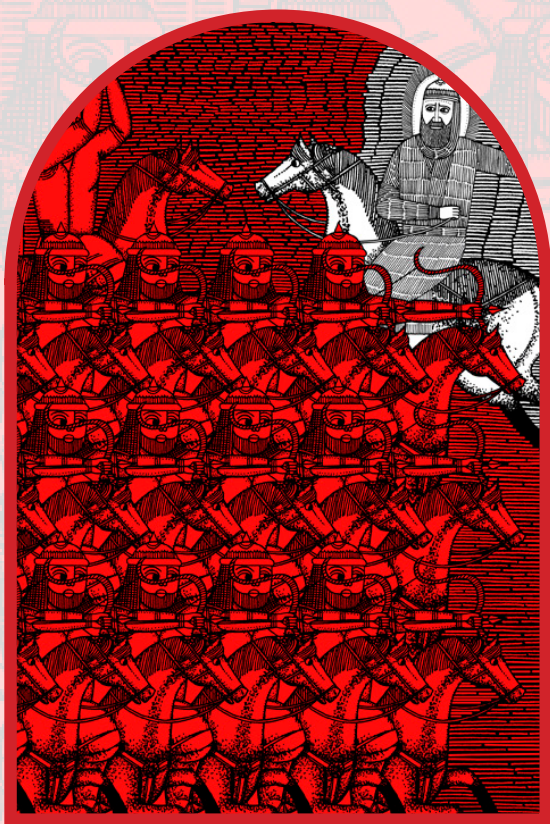
خودشان شبیه تر هستند تا به پدرانشان. فرمود: «النَّاسُ بِأُمَرَائِهِمْ أَشْبَهَ مِنْهُمْ بِآبَائِهِمْ»^۱ این قدرت تاثیرگذاری تربیتی سیاستمداران هست. ما جدای از تربیت افراد، یک هویت مستقلی برای جامعه قائل هستیم که تحت تاثیر عواملی تربیت می‌شوند یک عامل مهم تربیتی سیاسیون هستند. اگر برخی از سیاسیون برای اینکه رای بیاورند دائماً ذائقه مردم را به عجله برای رسیدن منافع کوتاه مدت سوق دهند. اگر سیاسیون مردم را به سوی منافع کوتاه مدت به قیمت ذبح منافع بلند مدت دعوت کنند، می‌دانید چه فاجعه به بار می‌آید؟ این رفتار سیاسیون چه اثر مخرب تربیتی برای جامعه دارد؟ فاجعه آمیز ترین اثر تربیتی چنین رفتار سیاسی این است که یک جامعه را بی صبر می‌کند، جامعه را عجول می‌کند. جامعه که عجول شد دیگر حاضر نیست برای رسیدن به منافع بلند مدت، صبوری کند و یا سختی‌ها را تحمل کند. وقتی جامعه عجول شد حتی به منافع کوتاه مدت خودش هم نخواهد رسید. این رفتار سیاسیون، فضای ناامیدی را در جامعه حاکم می‌کند. و این جرم نیست؟ و جرمی بالاتر از این نیست که شما یک جامعه را ناامید کنی از رسیدن به منافع خودش با امیدهای واهی که برای او درست کردی و نتیجه نرسیدی؟

چگونه در مدیریت ولایت، مردم به منافع بلند مدت خود می‌رسند؟

در مدیریت ولایت، شیوه حکمرانی ولایت، مردم صبور بار می‌آیند. دعوت ولایت، دعوت به منافع بلند مدت و کسب منافع بیشتر هست. چرا رهبری دست از سیاست اقتصادی مقاومتی حمایت از تولید داخلی بر نمی‌دارد؟ چون منافع بلند مدت جامعه را می‌خواهد. انتخاب و تصمیم با شما؟

۱. تحف العقول، ص ۲۰۸.

مجلس پنجم: «مسئولیت پذیری؛ مهم ترین
ویژگی ملت امام حسین (ع)»

پیام: آسیب های تک فرزندی برای والدین

وقتی شما مردم شناسی می کنی مردم کوفه را، حالات و احوالات مردم کوفه را مطالعه می کنی. می بینی مردم کوفه غول های بی شاخ و دم نبودند، آدم های عجیب و غریب، بی دین و لامصب نبودند، اتفاقاً هرچقدر که بیشتر دقت می کنی می بینی اتفاقاً اهل معرفت نسبت به امام حسین (ع) بودند، به خاطر همین نامه نوشتند. چه نامه هایی. می گفتند العجل العجل ما منتظریم. شما متن نامه را ببینید، یکی از نامه ها این است: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِلَى الْحُسَيْنِ بْنِ عَلِيٍّ مِنْ شِيعَتِهِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُسْلِمِينَ أَمَّا بَعْدُ فَحَيَّهَا فَإِنَّ النَّاسَ يَنْتَظِرُونَكَ لَا رَأْيَ لَهُمْ غَيْرَكَ فَالْعَجَلُ الْعَجَلُ ثُمَّ الْعَجَلُ الْعَجَلُ وَالسَّلَامُ؛ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ» (نامه ای است به حسین بن علی از سوی شیعیان او از مؤمنان و مسلمانان. اما بعد، بشتاب زیرا که مردم منتظر شما هستند و همه بر شما اتفاق نظر دارند، پس بشتاب بشتاب! و باز بشتاب بشتاب! والسلام.)^۱

۱. طبری، تاریخ طبری، ج ۴، ص ۲۶۲.

هرکسی نداند که این متن نامه برای کوفیان هست، فکر می‌کنند منتظران ظهور نامه نوشته اند برای حضرت حجت. بنابراین دقیقاً می‌شناختند حسین بن علی (ع) چه کسی است؟ پدرش پنج سال در این شهر حکومت کرده است. حضرت در این سالها در مدینه نبوده، با پدر به کوفه آمده است، گرما و سرمای اینها را چشیده، در جنگ‌ها کنار حضرت بوده اند، اینها دقیقاً حضرت را می‌شناختند، روحیه و مرام حضرت را می‌دانستند. پس مشکل مردم کوفه بی معرفتی نبود.

از آن طرف، مشکل مردم کوفه، بی محبتی نبود، محبت سرشار به اهل بیت (ع) داشتند، مگر خدمات امیرالمومنین (ع) به مردم این شهر فراموش شدنی هست؟

این جمله مشهور هست که حضرت وقتی می‌خواست اخبار کوفه را رصد کنند می‌گفتند یا اباعبدالله وضعیت مردم کوفه این طوری هستند. قلب‌های مردم با شماس و شمشیرهای آنها با یزید^۱. بعد از آن طرف مگر کسی شک داشت که یزید، نه دین دارد، نه دنیا را می‌تواند آباد کند؟ پس کوفی‌ها هم معرفت داشتند و هم محبت و هم معرفت داشتند که یزید چه شخصیتی است؟ همه نفرت داشتند از جریان بنی امیه، پس چرا یک شبِ ورق برگشت؟ کربلا حتی بعضی‌ها پا را فراتر از این گذاشتند نه تنها محبت و معرفت داشتند بلکه حاضر شدند حضرت را نصرت بدهند ولی یک نصرت موقت.

پس مشکل مردم کوفه نه محبت بود نه معرفت نه حتی اینکه حاضر نباشند هدف امام حسین (ع) را پیگیر نباشد مشکل اصلی مردم کوفه، چی بود؟ مشکل نه محبت بود، نه معرفت بود، نه حتی نصرت، مشکل مردم کوفه عدم استقامت در مسئولیتی که پذیرفته بودند. حاضر نشدند پای مسئولیت نامه‌های که نوشته بودند بمانند.

۱. «تَرَكَ النَّاسَ بِالْعِرَاقِ قُلُوبَهُمْ مَعَكَ، وَسَيُوفَهُمْ مَعَ بَنِي أُمَيَّةَ» (تذكرة الخواص: ص ۲۴۰)

مشکل اینجا است. اگر مردم کوفه احساس مسئولیت می کردند کار به قتلگاه و اسارت اهل بیت اباعبدالله الحسین (ع) کشیده نمی شد. آخرین ویژگی و مهم ترین ویژگی ملت امام حسین (ع)، مسئولیت پذیری و استقامت در مسئولیت پذیری است.

کودکان ما به صورت فطری، از یک سنی به بعد، در درون خودشان احساس مسئولیت بیدار می شود. فعال می شود مثل آتش فشان که خاموش بود و حال فعال شده است. می گوید به من کار بسپرید. از من کار بخواهید. از پذیرش مسئولیت لذت می برد.

بچه ها مسئولیت بدهیم

مادران محترم! کافی است این احساس مسئولیت، سرکوب نشود. وقتی او می خواهد مسئولیت پذیرد. خوب مسئولیت به او بدهید. نگوئید بچه است، حتی به او فرصت شکست بدهید. یکبار، دوبار خرابکاری می کند بعد درست می شود.

ما همه اش می گوییم بچه است. در حالی می فرماید ۱۸ سالگی یک سن کامل هست.^۱ در واقع سن کمال، هجده سالگی است. چرا به جوانان مسئولیت نمی دهیم؟ آن وقت توان مدیریت آنها تضعیف می شود حاضر نیست مسئولیت یک خانم را قبول کند ازدواج کند. اما اگر مسئول شد، احساس مسئولیت می کند، مدیریت او قوی می شود.

گاهی ما از اینکه ترک می کنیم مسئولیت های اجتماعی خودمان احساس وجودان درد و گناه نمی کنیم. ما را بی تفاوت تربیت کرده اند. ما را با تفاوت تربیت کرده بودند الان بسیاری از مشکلات حل شده بود. من چرا نسبت به جامعه احساس مسئولیت نمی کنم؟ بعد چرا از اینکه نسبت به جامعه احساس مسئولیت نمی کنم، احساس گناه نمی کنم؟ این گناه اجتماعی خیلی بدتر هست از اینکه یک نفر گناه فردی انجام دهد.

۱. «و سئل ع عَنْ قَوْلِ اللَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ أَوْ لَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَنْ تَذَكَّرَ، فَقَالَ تَوْبِيحٌ لِأَيِّ ثَمَانِي عَشْرَةِ سَنَةٍ» (من لایحضره الفقیه، ج ۱، ص ۱۸۶)

کریلا؛ تجلی مسئولیت اجتماعی اباعبدالله (ع) هست. امام حسین (ع) با شهادت خودش نشان داد نمی‌شود بی تفاوت نسبت به جامعه زندگی کرد.

آیا نسبت به کاهش جمعیت احساس مسئولیت می‌کنیم؟

الان یکی از مشکلات جامعه ما، بعد از جامعه سرازیر می‌شود به خانواده، جمعیت است. بر اساس گزارش سازمان ملل در سال ۲۰۱۰، اگر ایران به همین صورت به ادامه جایگزینی جمعیتی بپردازد، در ۸۰ سال آینده، جمعیت ۳۱ میلیونی را تجربه خواهد کرد! از این میان، ۴۷ درصد این جمعیت را افراد سالمند بالای ۶۰ سال تشکیل خواهند داد.

آیا مشکل جمعیت فقط با دولت حل می‌شود؟ بله دولت باید طرح‌های حمایتی را بگذارد اما مردم خودشان نباید در این زمینه احساس مسئولیت کنند؟

آسیب‌های عدم مسئولیت‌پذیری والدین در فرزندآوری برای والدین

شما ببینید چه مشکلاتی را والدین تک فرزندی، خودشان درگیر هستند؟ والدین وقتی مسئولیت‌پذیر نشدند، به هر دلیلی علی‌رغم اینکه مشکل مالی نداشتند، حاضر به پذیرش مسئولیت فرزندآوری نشدند بعد خودشان ضربه می‌خورند. چند تا ضربه را عرض کنم. حداقل ۳ تا آسیب جدی به پدر و مادرهای که مسئولیت فرزندآوری را نپذیرفتند، خواهد خورد که قابل جبران نیست.

۱. تنها شدن والدین در سنین بالا

وقتی در یک جامعه تک فرزندی، فرهنگ شد. این امر ناخودآگاه موجب ایجاد فاصله میان فرزند و پدر و مادر شده و تنها شدن والدین در سنین بالا را به دنبال خواهد داشت.^۱ یکی از دعای قرآنی همین هست خدایا مرا تنها نگذار؛ رَبِّ لَا تَذَرْنِي فَرْدًا^۲

۱. خبرگزاری حوزه، خبر شماره ۴۹۱۶۵۷.

۲. انبیاء، ۸۹.

شما چطور می‌خواهی از رنج تنهایی بیرون بیایی در دوران سالمندی خصوصا که انسان بیشتر نیاز به هم‌دم دارد. فرمود: «السَّيِّخُ شَابٌّ عَلَى حُبِّ أُنَيْسٍ؛ پیر، در علاقه به هم‌دم جوان است» شما پیری داری بعد در پیری برخی از احساسات شما جوان هست؟ یعنی فعال هست مثل علاقه به هم‌دم و مونس و به شدت از تنهایی در پیری نفرت داری؟ فردا که پیر شدی با نیاز طبیعی‌ات می‌خواهی چه کنی؟

۲. وابستگی شدید روحی به تک‌فرزند

از آن طرف آسیب دیگری که تک‌فرزندی به والدین می‌زند، وابستگی شدید روحی به این تک‌فرزند هست. تمام امید تو همین تک‌فرزند هست. تمام توجه تو همین تک‌فرزند هست. وقتی وابستگی شدید روحی به این تک‌فرزندت پیدا کردی، هم به خودت آسیب می‌زنی هم به فرزندت. خدای نکرده اگر اتفاقی برای این تک‌فرزند، بایفتد پدر و مادر نابود می‌شوند به خاطر همین وابستگی شدید روحی به تک‌فرزند.

هر نوع وابستگی به شکل افراطی هر دو طرف را اذیت و آزار می‌دهد. بعد می‌بینی وقتی ازدواج کرد، این حالت شدیدتر می‌شود. مادر یا پدر خدای نکرده حسادت یا رقابت می‌کنند، به خاطر شدت وابستگی شدیدی که دارند و ناخودآگاه بر روابط فرزندان‌شان با همسرانشان تاثیر منفی می‌گذارند.

همه طراحی‌های خدا در زندگی انسان حساب شده است، هوای انسان را دارد نمی‌خواهد انسان در بستر زندگی زجر بکشد. اگر دین سفارش به تعدد فرزند دارد، به خاطر این هست که اولاد پدر و مادرها در این روابط آسیب روحی نبینند.

۳. اضطراب و استرس والدین

آخرین آسیبی که اگر پدر و مادرها، نسبت به فرزندآوری مسئولیت‌پذیر نباشند، آسیب خواهند خورد. اضطراب و استرس والدین هست. تک‌فرزندها، دائما اضطراب و استرس دارند، این

بچه چی شد؟ این بچه کجاست؟ نگرانی از دست دادن بچه، این نگرانی آنها را مثل قتل خاموش ذره ذره می کشد.

حرف آخر اینکه یک کمی به خدا اعتماد کنیم، باور کنیم خدا هست و خدا بلد هست مدیریت کند زندگی ما را، ما حاضر نیستیم زندگی خودمان را به خدا بسپریم می گوئیم خدایا لطفا آن گوشه بایست من مشکلات را خودم حل می کنیم. این فرمول زندگی هست. فرمان زندگی دست چه کسی است؟ خدا فرمود: «خدا گاهی اوقات روزی آدم های احمق را زیاد می کند تا عاقلان بفهمند که دنیا همه اش با مدیریت آنها و تدبیر و عقل آنها نمی چرخد؛ إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى وَسَّعَ فِي أَرْزَاقِ الْحَمَقَى لِيَعْتَبِرَ الْعُقَلَاءُ وَ يَعْلَمُوا أَنَّ الدُّنْيَا لَيْسَ يُنَالُ مَا فِيهَا بِعَمَلٍ وَلَا حِيلَةٍ.»^۱

پیش خودت نگو مشکلات اقتصادی زیاد هست، بله من هم قبول دارم که مشکلات اقتصادی زیاد هست ولی یک کمی هم می شود به خدا اعتماد کنی؟ به امام کاظم علیه السلام نوشتیم: من، پنج سال است که از فرزنددار شدن، خودداری کرده ام و این، بدان جهت است که هم سرم آن را ناخوش می دارد و می گوید: به خاطر کمی مال، پرورش آنان برای من سخت است. نظر شما چیست؟ امام علیه السلام در پاسخ من نوشت: «بچه دار شو؛ چرا که خداوند عز و جل روزی آنان را می دهد.»؛ : كَتَبْتُ إِلَى أَبِي الْحَسَنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِنِّي اجْتَنَبْتُ طَلَبَ الْوَلَدِ مُنْذُ خَمْسِ سِنِينَ، وَ ذَلِكَ أَنَّ أَهْلِي كَرِهَتْ ذَلِكَ وَ قَالَتْ: إِنَّهُ يَشْتَدُّ عَلَيَّ تَرْبِيَّتُهُمْ؛ لِقِلَّةِ الشَّيْءِ، فَمَا تَرَى؟ فَكَتَبَ عَلَيْهِ السَّلَامُ إِلَيَّ: اطْلُبِ الْوَلَدَ؛ فَإِنَّ اللَّهَ عَزَّ وَ جَلَّ يَرْزُقُهُمْ.»^۲ چقدر می توانی به این خدا اعتماد کنی؟

ای کاش در این زمینه تجربه نگاری ها می شد که خانواده هایی که وقتی بچه دار شدند، چطور خانه دار شدند و بسیاری از مشکلات اقتصادی آنها حل شد. این ها نیاز به ایمان به غیب

۱. کافی، ۵، ج ۵، ص ۸۳.

۲. کافی: ج ۶ ص ۳ ح ۷.

ندارد، تجربه عینی خانواده ها نشان می دهد. بله قبول دارم عزیزم، مخارج بالاست ولی اگر خدا بخواهد مخارج تو را مدیریت کند، حاضری بسم الله. یواشکی بگویم آرام بگویم کسی با صدای بلند این حرف را منتقل نکند، توضیحش کمی سخت هست. فرمود یکی از راه های حل مشکلات اقتصادی، فرزندآوری است. باورتنان می شود؟ «اتَّخِذُوا الْأَهْلَ؛ فَإِنَّهُ أَرْزُقُ لَكُمْ». خانواده تشکیل دهید، که مایه افزایش روزی شماست.^۱ اهل گرفتن فقط زن گرفتن نیست، فرزندآوری هم هست. فرزند شما هم جز اهل شما هستند. اهل بیت شما هستند. خانواده شما هستند. بنابراین اگر مسئولیت فرزندآوری را نپذیرفتی باید در آیند خودت مسئولیت بسیاری از مشکلات آینده خودت را بپذیری مثل تنهایی، اضطراب ...

مشکلات کشور فقط با مدیران خوب حل نمی شود

بحث ما چه بود؟ این بود که مهم ترین ویژگی ملت امام حسین (ع) چیست؟ گفتیم مسئولیت پذیری. بدون نقش پذیری مردم در حل مشکلات اقتصادی و مسئولیت پذیری آنها هیچ مشکلی حل نمی شود. اگر بهترین دولت ها هم سرکار بیایند مشکلات حل نمی شود تا وقتی که مردم احساس مسئولیت جمعی و اجتماعی نداشته باشند.

مردم، رکن دوم حل مشکلات

چرا که رکن دوم حل مشکلات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی شما مردم هستید. خداوند متعال در قرآن ببینید چقدر به قدرت مردم و نقش آفرینی آنها در حل مشکلات اهمیت می دهد. و به این واقعیت تصریح می کند. می فرماید: رسالت انبیاء این نیست که خودشان «عدالت» را بین مردم برقرار کنند، بلکه انبیاء آمده اند تا مردم قسط و عدل را برپا کنند. مجری قسط و عدل،

۱. کافیف ج ۵، ص ۳۲۹.

انبیاء نیستند بلکه مردم‌اند؛ منتها انبیاء بسترسازی می‌کنند.
قرآن می‌فرماید: «...لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»^۱ «انبیاء» مردم
را رشد می‌دهند تا مردم بتوانند خودشان عادلانه زندگی کنند.

